

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 .
Helyben háshoz fordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 .
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétü és
Szombati napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 7.

Országos Pázmány Egyesület.

A jubileumi zárandoklat előestéjén, a magyarországi katolikus sajtó lelkes gárdája egybesereglik a fővárosban, hogy életjelt adjon magáról, hogy beszámoljon a lezajlott esztendő munkásságáról s a múlt biztató eredményeiből merítsen erőt a jövőendő küzdelmeihez.

A hazai katolikus közvélemény — tudatában a sajtó s a szépirodalom jelentőségének, befolyásának — megszületése első pillanatától kezdve reménységgel és várakozással fordul a magyar katolikus írók és hírlapíróknak az ékeztollu Pázmány bibornokról nevezett egyesülete felé.

És nem ok nélkül.

A hírlapi, valamint a szépirodalom manap tagadhatatlanul olyan tényezők, a melyekkel feltétlenül számot kell vetni annak a mozgalomnak, mely a társadalom purifikálását írta zászlajára. A kultúra mai magaslatán a napi és időszaki sajtó nem kevesebb embert emel fel, vagy sújt le, mint a hatalom polczán ülők megnyert, vagy elvesztett kegye. A divatos szépítő tolla, úgy lehet, több szívet kormányozhat manap, mint az aranytól büszkélkedve ragyogó királyi pálcza.

Légió amaz emberek száma, a kik nem tudnak és légió amaz emberek

száma, a kik nem akarnak, mert restek gondolkodni. A helyett, hogy mélyre hatolva a napirenden lévő kérdéseknek, róluk önálló fogalmat, alapos véleményét igyekezzenek maguknak alkotni, kényelmeskedve beérik azzal a képpel, melyet a sajtó tár eléjük és nem keresik, ha vajjon nem torzít-e ez a kép, avagy nem festi-e ki ragyogó színekkel a rútát, a bűnt. A mit nyomtatásban lát szemük: agyuk, szívéük feltétlen igazságnak veszi utolsó betűjéig.

Sokszor csodálkozunk, sokszor boszankodunk rajta és érthetetlennek találjuk egyik-másik, biztos tudomásunk szerint jónevelésű, több-kevesebb élő hittel bíró ember közönyös, sőt néha szinte határozottan ellenséges állásfoglalását oly politikai kérdésekben, a melynek egyházellenes voltát a mi felfogásunk szerint lehetetlen észre nem venni. Ám, ha számba vesszük azt is, hogy milyen irányu lapot olvas naponként, milyen elvű újságból meríti politikai nézeteit, majd akkor nem egy esetben okát tudjuk adni a diszharmóniának, mely a mi emberünk lelki és politikai élete között bekövetkezett.

Ha már most a sajtó ennyire káros hatású a politika terén, a társadalmi és családi élet mezején mindenesetre nem kevésbé veszedelmessé válhatik. A tárcza, a napi hírek, a regénycsarnok, a hirdetési rovat, — mind, mindezekből hallható mérget szívhatnak magukba nemesenérző szívű ifjak, ártatlan, tiszta-

lelkű leányok s az oltár lépcsőjén sirigtartó hitvesi hűséget esküdött fiatal asszonyok.

S mit szóljunk a szépirodalomról, mikor kizárólag mint ilyen jelenik meg előttünk, tehát nem a nagyterjedelmű hírlapok egy-egy rovatába szorítva? Bizony sokszor tör így is a lelkek veszedelmére a világon.

Azokból az ifjabból, akik már a középiskolák padjain tiltott könyvek rendszeres olvasásával tompítják elméjük életét, így szennyezik be lelkük csillogó harmatát, — ezekből az ifjabból ugyan milyen férfiak válhatnak? Milyen férfiak és milyen apák? . . . Azokból a leányokból, akik kék szobácskájuk illatos légkörét Zola és a vele egyirányú írók regényeinek mérges lehelével fertőzik be, — ezekből a leányokból ugyan milyen asszonyok válhatnak? Milyen asszonyok és milyen anyák! . . .

Ki tagadhatná ezek számbavétele után, hogy a sajtó és a szépirodalom nagyhatalom? A hírlapirodalom az agyát, az értelmet irányítja, a szépirodalom a szívet, az érzelmeket vezérli. S mert e vezetés, ez irányítás körül félelmes erejűvé nőheti ki magát, azért óhajtja a szerencsére egyre nagyobb tért hódító katolikus öntudat a sajtó tisztességét.

Becsületes, igazán hazafias, keresztény irányu sajtóra van tehát szükség. De szükség van az erők egyesítésére is, a katolikus sajtó munkásainak összeműködésére, hogy megosztva maguk közt a

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A kis zsaroló.

— Írta: Csehov Antal. —

Iván Ivanovics Lapkin, egy kellemes külsejű fiatalember és Anna Szemjonovna Szambliczkája, egy fitosorru csinos leányka, a meredek partól ereszkedtek lefelé és leültek egy kis padra. Ez a pad a víz szélén volt, egy fiatal fűzes sűrű lombjai közt. Pompás egy hely! Aki ide leül, el van rejtve a kíváncsi tekintetek elől. Legfőkébb a vízben uszkáló halak láthatják. A fiatalok bőven el voltak látva horoggal, hálóval és kicsiny féreggel, kukacokkal telt bádogdobozzal. Mikor már jól elredekedtek, hozzáfogtak a horgászáshoz.

— Örülök, hogy végre-xalahára egyedül lehetünk — szólalt meg Lapkin körültekintve. — Nagyon sok a mondanivalóm, Anna Szemjonovna. Nagyon sok . . . Mikor magát legelőször láttam, . . . vigyázzon, már pedzi . . . már akkor tisztában voltam vele, hogy mi az én életem ezéjje, s hogy ki az az angyal, akit én ézentul az én becsületes, munkás életemet szenteltem . . . Hopp! nagy hal akadt a horgára!

. . . Mikor először megpillantottam, szívem szerelme máris a magáé volt! . . . Vigyázzon, ne huzza még ki . . . hadd harapjon bele jobban . . . S most arra kérem, mondja meg, drágám, hogy számíthatok-e a maga viszontszerelmére! Nem, nem a viszontszerelmére!

Arra nem vagyok méltó, arra nem is merek rágondolni . . . csak annyit mondjon meg nekem egyelőre: remélhetek-e? . . . Hopp! Most gyorsan rántsa ki, Anna Szemjonovna!

Anna Szemjonovna magasra emelte kezét a horoggal, kihúzta és fölkiáltott. Egy ezüstsziű halacska viczkádozott rajta.

— Ejha, sügér! Gyorsabban rántsa ki, mert visszaesik a vízbe.

Lapkin azonban a hal helyett véletlenül Anna Szemjonovna kacsóját kapta el és — persze megint véletlenségből — az ajkához szorította. A leányka ugyan megkísérelte néhányszor, hogy visszahúzza a kezét; de már kissé ekkései, mert ajkaik — természetesen ismét véletlenül — forró csókban egyesültek. Az első csók után jött a másik s aztán esküvel erősítése az örökké tartó, forró szerelemnek. Boldog órák voltak ezek! A legnagyobb földi boldogság . . . amit az istenek is megirigyelnek!

Mikor a fiatalok javában csókolóztak, valaki elkacagta magát mellettük! A folyó felé néztek, s szemük egy pontra meredt: Kolja volt, Anna Szemjonovna gimnázista fivére. Ott lubiczkolt a vízben, nézte a fiatalokat és ravaszul mosolygott.

— Hahaha! Hát tik csókolóztok? — kiáltott oda hozzájuk — no megálljatok! Ezt elmondom a mamának!

— Remélem, hogy ön, mint becsületes ember . . . szólalt meg Lapkin fülig elprulva — belátja azt, hogy hallgatóni illetlenség, de azt, amit hallott, tovább adni, még nagyobb illetlenség, még nagyobb ezudarság . . . Megint csak azt

mondom, hogy önnek, mint becsületes, nemes-szívű embernek . . .

— No, ha adtok egy rubelt, egy szót sem szólok az egészről! — szólalt a nemes szívű fiú, — de ha nem adtok, elbeszéltem! . . .

Lapkin most a zsebébe nyúlt, kivett onnan egy rubelt s odanyújtotta Koljának, ki azt viztől csurgó kezeibe szorítva s egyet fütttyentve hirtelen tovább uszott.

De a fiatalok aznap mégsem csókolóztak többet.

Másnap aztán Lapkin egész rakás festéket, tuszt és egy nagy labdát vitt Koljának ajándékba, a nővére pedig egy skatulya csokoládét adott neki, majd később kutyafejű inggombokat kellett neki venni. A kis semmirekellőnek bizonyára tetszett ez a mulatság, mert, hogy men-nél több ajándékhoz jusson, mindinkább leselekedett rájuk. Ahol Lapkin és Anna Szemjonovna csak megfordult, Kolja mindenütt a nyomukban volt és folyton figyelte őket. Egy perczig sem hagyta magukra a szerelmeseket.

— Pimasz kölyök! — dühöngött Lapkin. — Milyen kis tacsó még, és máris mily nagy gazember! Ugyan mi lesz belőle, ha megnő?!

A szerelmes párnak egész június hóban nem volt nyugta tőle. Mindig azzal fenyegette őket, hogy otthon elmondja a dolgot, s eközben várta az ajándékokat. Utóbb már keveselte, amit kapott. Sőt már zseboráról kezdett álmodozni. De hát mit tehettek egyebet? A kis gézengúz-nak végre is meg kellett — igérniök az óráit.

Egyszer ebéd közben, amiért a sütményt hordták föl, Kolja csak elkezd nevetni, s egyik

terhet: egyöntetűen, megfontoló előrelátással munkálják a keresztény megújodás ügyét. „Előbb az irodalomban és a lapirodalomban és azután ezeknek utján a társadalomban.” Ahogy Pázmány katonáinak mostani nagynevű vezére, Margalits Ede dr. az egyesület tavalyi kongresszusán, elnöki megnyitójában olyan találóan mondotta.

Lelkes örömmel köszöntjük ennek a tömörülésnek, összeműködésnek, ennek az egyöntetűsége által hatékony munkásságnak szép hivatásu irányítóját és eszközt: az Országos Pázmány-egyesületet. Idei nagygyűlése napján: Isten bőséges áldását kérjük működésükre.

Dr. Helvey Lajos.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 7.

Gróf Apponyi Albert elnököl.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után napirend előtt felszólal.

A szolnoki választás.

Horváth Gyula: Elmondja, hogy ő a párt megbízásából a szolnoki választás lefolyását ellenőrizni akarta, a mely alkalommal törvényszegések és kötelesség sértések történtek a választási elnök részéről. (Mozgás.)

Rakovszky István: Új rend.

Horváth Gyula: Egyedül azon körülményt akarom a t. képviselőháznak tudomására hozni, a melyet én a képviselői immunitás megsértésének tekintek. (Halljuk!) A választási eljárás tartama alatt én, úgy is mint országgyűlési képviselő, a mely czímen azonban a választási elnök az igazolvány kiadását részemre megtagadta, (Gyalázat ez az új rendszer.)

Rakovszky: Ez a Széll rendszer.

Horváth Gyula, de úgy is, mint újságíró, a mely czímen igazolványt nyertem, a választási helyiségben jelen lenni kívántam. (Mozgás.)

Határozottan kijelenthetem, hogy a választási helyiségben semmit el nem követtem, a

szemével tréfásan odasanditva Lapkinra, így szól:

— Elbeszélni? Igen... de mit?!

Lapkin elpirult s a sütemény helyett az asztalkendőbe harapott bele, Anna Szemjonovna pedig fölugrott az asztal mellől s beszaladt a másik szobába.

Ilyen, nem éppen irigylendő állapotban volt a két szerelmes egészen augusztus végeig, vagyis mindaddig, míg csak Lapkin meg nem kerte Anna Szemjonovna kezét. Az volt ám a kedves, boldog nap, mikor a jegyese szüleivel megbeszélte a dolgot s megnyerte a beleegyezésüket! Lapkin úgy szaladt le a kertbe, mintha csak puskából lőtték volna ki, s ott jövendőbeli kis sógorát kereste mindenfelé. Mikor végre megtalálta, nagyon megörült és nyancsak megfogta az ármányos fiú fülét. Anna Szemjonovna is hamarosan odaért; ő meg a másik fülét fogta meg az öcsésének. És most látni kellett volna a két szerelmes arcán azt a földöntuli boldogságot, mikor Kolja, a rossz a kölyök, elkezdett bőgni és könyörögni:

— Bocssáttok meg! Soha, de soha se foglak többé benneteket elárulni!... Soha...

— Most már elárulhatsz bennünket, amikor csak akarsz! — és a szerelmesek ott, a fiú feje fölött csókolóztak össze.

Később aztán megvallották egymásnak, hogy az alatt az idő alatt, míg szerelmeseik voltak egymásba, soha ahhoz hasonló üdvözlő boldogságot nem érezték, mint mikor a kis léhű kölyköt végre jól elnápágothatták.

mi az elnöknek okot adhatott a beavatkozásra. Az elnök daczára ennek felszólított engem a választási helyiség elhagyására, midőn pedig én a képviselői immunitásra hivatkozva, távozni nem akartam, egy csendőrt hívtam fel arra, hogy engem a teremről eltávolítsa. (Nagy zaj. Hallatlan! Gyalázat!) Megtörtént ez alkalommal, hogy az az egyszerű csendőr jobban tudta és jobban ismerte a törvényt, mint a választási elnök, megtagadta az engedelmességet. Ennek daczára a választási elnök egy csendőrtiszt rendelkezése alapján, a választási helyiségből szuronyos csendőrökkel kísértetett ki. (Zaj, mozgás.)

Horváth Gyula: A szabadelvű képviselők ott a közelben tartózkodtak, míg az ellenzéki képviselőket a választási elnök még a folyosóról is kitiltotta.

Nessi Pál: Gyönyörű állapot.

Rakovszky István: Így megy az mindentűt.

Endrey Gyula: Jászberény is abban a megyében van, ott tanulta.

Horváth Gyula: Elhiszem, hogy a miniszterelnök urban a jó szándék nem hiányzik, de künn a fűtyűnek a miniszterelnök ur jó szándékán.

Rakovszky István: Azt mondták. Tessék miniszterelnök ur ezt tudomásul venni.

Horváth Gyula: Ezt én a jog, törvény és igazság arcúncsapásának tekintem, én kérem a házat, ezen bejelentésemet tudomásul venni és a mentelmi bizottsághoz utasítani. (Elnök helyeslés.)

Széll Kálmán: A mentelmi bizottság lesz hivatala eldönteni, történt-e immunitás megsértése.

Ha a választási elnök a törvényt megsértette, úgy lakolni fog érte. A vizsgálat lesz hivatala, a teljes valót feltárni. (Helyeslés.)

Elnök: Kiadatik a mentelmi bizottságnak. Következik a napirend.

Választási visszaélések.

Kovács Pál: A választási visszaélésekről beszél. Kiegészíti azokat az adatokat s visszaéléseket, a miket az általános vitában elmondott.

A vágyecsei választásról szól, a hol nagyobb volt a karhatalom, mint a választók száma. A fővárosi törvény és a választói jog kiterjesztését sürgeti. A főispáni stb. állásokat fölöslegesnek tartja. A csendőrségnek jobb elbánását követeli, a költségvetést nem fogadja el.

A közigazgatás államosítása.

Széll Kálmán miniszterelnök hangsúlyozza, hogy a közigazgatást csak addig akarja államosítani, ameddig az állam érdekei megkívánják. (Helyeslés jobbról). Az önkormányzatot ok nélkül nem fogja érinteni. Egyébként annak idején nem fog vonakodni a közvélemény felvilágosításától. (Helyeslés jobbról.) A községet nem akarja kivetkőztetni mivoltából, hanem a hatáskörüket szétválasztani. A járásokat egészenesen ki kell kerekíteni, mert ott van a legtöbb baj, a járási főszolgabírók túlhalmozottságában.

Azzal is vádolják, hogy razzákat tart. Nem razzát, hanem vizsgálatot. Ahol kell, erélyes. De persze, az emberek panaszkodnak. Vagy azt akarják, hogy erélyesebb legyen — azonban csak másnál, vagy azt hangoztatják, hogy tolerélyes, valósággal kegyetlen. Nem tud mindenkinek megfelelőképpen cselekedni, de ő megy a maga útján s a hol bajt lát, vizsgálatot indít. (Helyeslés jobbról).

A gyűlekezési jog olyan mint a kés, mely gyermek kezébe nem való. Korlátlanul nem szabad a gyűlekezési jogot megadni, mert a szabadságból s abadosság lesz és az állami rendet veszélyeztetheti. Szabályozni kell. Egyébként kijelenti, hogy ő egyetlen gyűlést se tiltott be, ha csak államfelforgató tanokat nem hirdettek.

Mikor ilyen dolgok történnek, mint például Bodrozközben történt, akkor a képviselők jönnek pártkülönbség nélkül, kérnek rendőri segítséget és támogatást. De neki, aki felelős az állami rendért, csirájában kell elfojtani az ily mozgalmat. Nem lehet ezt a jogot olyan szabadjára hagyni.

Abban azonban igazuk van a felszólalóknak, hogy ez az ellenőrzés csak immineus veszély esetén történjék s ezt törvénynyel kell szabályozni.

A gyűlési szabadságra is határokat kell vonni, nehogy mindepre, talán erkölcsstelen, vagy nemzetellenes czélokra gyűjtsenek. — Ami azokat a panaszokat illeti, hogy a visszaéléseket nem büntetik elég szigorúan, hivatkozik a belügyminiszterium aktáira, a temérdek büntető határozatra. Allítja, hogy semmi visszaélés, mely tudomására jut, nem marad büntetlen.

Allítja, hogy Magyarországon egy megtisztult közéleti atmoszféra van. (Elnök ellenmondás a bal- és szélsőbalon).

De nem kell ám mindent készpénznek venni, amit a képviselő urak mondanak (Derűtlenség) vagy amit dróton küldenek. Így Molnár János panaszai se úgy állnak, mint ahogy ő elmondta. Molnár egyszer egy interpellációjában súlyos panaszt emelt egy közigazgatási tisztviselő ellen. O vizsgálatot indított, az adatok úgy csoportosultak, hogy ő azt a tisztviselőt elítélte.

S ime, most Molnár egyik képviselőtársa és párthive fordul hozzá, hogy azon az ember hallatlan igazságtalanság történt, téves információk alapján ítélték el, rendeljen el új vizsgálatot. O ezt megette, de a következménye ennek az, hogy nem mindig az első információ az alapos.

Kéri a költségvetés elfogadását. (Helyeslés jobbról).

Szálló Géza személyes kérdésben szólt fel.

Elnök a vitát bezárja.

A többség a költségvetést általánosságban megszavazza.

Vihar a képviselőházban.

— A diósdai mandátum megsemmisítése. —

— Telefon jelentés. —

Budapest, márcz. 6.

Hallatlan vihart támasztott ma a képviselőházban a diósdai mandátumnak megsemmisítése.

Diósdon (Szilágy m.) tudvalevőleg Sámuel Lázár volt kormányparti képviselő visszalépése után egyhanyulag Gabányi Miklós függetlenségi párti lett megválasztva. Sámuel pártja azonban az egyhangu választás daczára sem nyugodott meg és a képviselőház bíráló bizottsága elé juttatta a dolgot. A bizottság — melynek Barabás is tagja — már napok óta tárgyalja a dolgot s ma mondott ítéletet ez ügyben. Hárman élükön Issekutz Viktor előadóval, aki a kerületben vizsgálatot is tartott, nem lááltak okot a mandátum megsemmisítésére, — hárman pedig a megsemmisítés mellett voltak s Münich Aurél elnök ezekkel szavazott s így Gabányinak egyhangu mandátumát megsemmisítették.

Dél elmúlt, mikor Endrey Gyula képviselő a megsemmisítés hírével a képviselőházba rontott. A belügyi tárca részletes tárgyalását kezdték tárgyalni és mikor Széll Kálmán beszélni akart, hogy Pichlernek feleljen, óriási zaj szakította meg.

— Gyalázat! Egyhangu választást megsemmisítenek! Megint Münich volt a bíráló bizottság elnöke! Nem hagyjuk ennyiben!

Széll Kálmán hasztalan próbált beszélni, nem tudott szóhoz jutni. A függetlenségi képviselők a terem közepére tódultak, ökökkel fenyegették Széll Kálmánt, a jobb oldal is fölkelte helyéről —

minden rend felbomlott és roppant lárma töltötte be a termet. A padokat verték.

Tallián elnök felfüggesztette az ülést.

A szünet alatt iszonyu heves jelenetek folytak le.

Tallián elnök hasztalan igyekezett a pártokat lecsendesíteni. Szilaj kifakadások, párbeszédok folynak. Kivált az sértette az ellenzéket, hogy *Münnich* elnök is szavazott, aki egy páholyban szokott ülni a színházban *Sámuél* Lázárral.

Eles összeütközés volt *Kubik* Béla függetlenségi és *Ballagi* kormánypárti között. Látni lehetett, amint *Kubik* félrelöki *Ballagit* és ha *Tallián* közbe nem lép, talán komoly összetűzés lett volna a dologból.

Az ellenzék különösen azt tartja sérelmesnek, hogy *Kubinyi* Géza 3 napja Szolnokon volt a választáson, nem vett részt a tárgyaláson és mégis a megsemmisítés mellett szavazott.

A leirhatatlan zaj, kiabálás már több mint negyedóra hosszat tart, mikor megjelenik *Apponyi* és a tumultus közepébe megy. *Papp Zoltán* és mások kivörösödött arccsal, izgatottan gesztikulálva magyaráznak neki.

Apponyi hasztalan csitítja a függetlenségi képviselőket, a zaj nem csillapul. A karzatokon székekre, padokra állva nézik a pártatlan jelenetet.

Egyszerre viharos kiáltás zúg fel:

— Ki vele! Ki vele! *Tisza*-maradék!

Münnich Aurélt pillantották meg, a a mandátum-buktató bizottság elnökét, aki szavazatával döntött a megsemmisítés mellett.

Perczekig zúg a *ki vele* s *Münnich* sápadtan áll ott. Még ki-ki hangzik *Kubik* éles szava, mikor *Tallián* elnök föllép az elnöki emelvényre s óriási zajban megállapítja a holnapi napirendet.

— Nem lesz itt tárgyalás! — [kiabál a szélsőbal.

De az elnök a viharos zajban is leszavaztatja a többséget, hogy holnap apróbb ügyeket tárgyalnak, azután *berekeszti az ülést*.

A függetlenségi párt ülése.

A képviselőház ülése után nyomban a pártkörben gyülekeztek a függetlenségi képviselők, kik a választás megsemmisítését tervszerűen előkészített dolognak tartják, a minek jele az volt, hogy a diósadi kerületben már aláírásokat gyűjtöttek, hogy az új választáson *Sámuél* Lázárra fognak szavazni.

A párt ülésén *Kossuth* Ferencz, *Barabás* Béla és *Barta* Ödön képviselőkből álló bizottságot választottak avval a megbizatással, hogy *Szell* Kálmánnal és *Apponyi* Alberttel tárgyaljanak s míg elégtelt nem kapnak, nem engedik nyugodtan folyni a képviselőház tárgyalásait.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bõjtiestélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

Tisza István — belügyminiszter (?)

Politikai tudósítónk a következő szállongó szenzációs hírekrõl értesít bennünket:

Az Ausztriával kötendõ kereskedelmi szerzõdések a miniszterelnök idejét annyira igénybe veszik, hogy rövid idõn belül a belügyminiszteri tárczát másnak fogja átengedni.

Allítólag ez a változás csak átmeneti lesz, mert *Horánszky* Nándor a kereskedelmi tárczát csak a kereskedelmi szerzõdések megkötéséig fogja megtartani, a midõn *Horánszky* az akkori belügyminiszterrel tárczát fog cserélni.

A *belügyminiszteri tárcza átmenetileg gróf Tisza István kezébe jut*, a ki majd alkalmas idõben *Horánszky*val fogja tárczáját felcserélni.

(*Tisza* ezen állítólagos miniszterségének híret csak fenntartással közöljük — mint szállongó hirt.)

Az 5 Felsége személye körüli miniszter is nemsokára megválnék állásától és utódjául gróf *Batthyányi* Lajost, az egykori fiúmei kormányzót emlegetik.

Horánszky beköszöntõje

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter tegnap foglalta el hivatalát és ebbõl az alkalomból délelõtt 11 órakor fogadta a miniszterium tisztikarát, élén *Nagy* Ferencz dr. államtitkárral. A tisztelgésre a miniszterium központi tisztviselõi és a külszolgálatra beosztott fõbb tisztviselõk valamennyien megjelentek élükön *Mándy* Lajos, *Szterényi* József, *Vértessy* Kálmán, *Sárkány* Endre, *Barvics* Albin, *Reviczky* Konrád, *Czekélius* Aurél, *Biró* Tamás, *Abonyi* Emil, *Lakatos* Aladár, *Ludvigh* Gyula, a m. kir. államvasutak elnökigazgatója és *Szalay* Péter a posta és távirida elnökigazgatója, min. tanácsosok, *Szterényi* József, min. tanácsos, *Schwieber* Gyula, a szabadalmi tanács és *Vetzel* Gyula a szabadalmi hivatal elnöke, *Varga* Gyula az orsz. statisztikai hivatal igazgatója, továbbá *Ehrenhöfer* Aladár, *Ballai* Lajos, *Berczik* Gyula és *Gonda* Béla osztálytanácsosok és *Hendel* Béla fõfelügyelõ vezetése mellett.

A tisztviselõi kar, a mely a miniszter elfogadó szobájába vezetõ ajtó elõtt foglalt volt állást, a terembe lépõ kereskedelemügyi minisztert élénk éljenzéssel fogadta, mire *Nagy* Ferencz dr. államtitkár szép beszédet intézett hozzá, erre *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter így felelt:

Igen tisztelt uraim! Az államtitkár ur 5 méltóságának imént elhangzott és — midõn a közgazdaság különbözõ ágainak harmóniáját is hangsúlyozta, különösen bölcs szavai élénkítik bennem a bizalmat és reményt annak a hivatásnak a szolgálatában, a melyet 5 császári és apostoli királyi Felsége a miniszterelnök ur ajánlatára, törvényeinknek megfelelő módon legkegyelmesebben reám ruházni méltóztatott. (Eljenzés.)

Mint lelkiismeretes ember nem kis gonddal, de azért szilárd elhatározással vállalkozom kiváló elõdöm után ezen mély hálával fogadott misszió betöltésére; nem kis gonddal, mert tudom, mily döntõ fontosságúak azok a feladatok, a melyek, különösen a mai viszonyok között, teljesítését kívánják tõlünk azon nagy dolgoknak, a melyeknek vezetése, irányítása és intézése a kereskedelmi miniszterium vállaira nehezedik. Nemcsak ügykörének nagy terjedelme és egyaránt és minden ágazatában való fontossága, de maga a helyzet is figyelmeztet bennünket arra, mert hiszen — és ezt felesleges fejtegetnem önök elõtt — azon nagy társadalmi és állami feladatok, a melyek az egész világot és Magyarországot is foglalkoztatják, fõképpen a gazdasági érdekek

körül forognak; ezeknek az irányítása és intézése pedig a miniszterium természeténél és ügykörénél fogva ezen miniszteriumnak a vállaira nehezedik. Es én, mélyen t. uraim, azt tartom, hogy ha ebben sikert akarunk elérni, szorgalmasan kell dolgoznunk, mert immár a mai naptól fogva mindezeknek a nagy feladatoknak a teljesítése a mi együttes teljesítési képességünkön nyugszik. Ebben kell tartanunk hivatásunknak teljes öntudatát az egész vonalon. Az ügybizalmat, a feltétlen szigort, a mely az eredményt biztosíthatja állandóan szemünk elõtt kell lebegtetni; mert én azt tartom, hogy azt a sikert, a melyet, legalább relative, elérnünk kell, csak úgy érhetjük el, ha ezek szemünk elõtt lebegnek; csak úgy felelhetünk meg az ország jogosult kívánságainak, ha minden erõnket arra fordítjuk, hogy azt, ami teendõ, azt végezzük el azzal az öntudattal, azzal az odaadással, azzal a hûséggel, a mely nélkül siker nem képzelhetõ.

Meg vagyok gyõzõdve, mélyen tisztelt uraim, hogy a kereskedelmi miniszterium tisztikarát ez a szolgálati szellem hatja át. Ez adja nekem a bizalmat és a reményt arra, hogy munkánk sikertelen nem lesz. En, tisztelt uraim, idehoztam teljes munkaerõmet, teljes odaadásomat és a munkát nagyon meg tudom becsülni, mert magam is ennek az emelõin emelkedtem fel. (Tetszés.) Legyenek Önök meggyõzõdve, hogy ha ezen munkát együttesen akként fogjuk teljesíteni és teljesíthetni, a miként az tõlünk az ország megvárja, én leszek a legboldogabb Önök között. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Mély hálával köszönöm szives megjelenésüket. Reményem és elvárom, hogy feladatainkat akként fogjuk teljesíteni, a miként az mindnyájunknak öntudata és szemünk elõtt lebeg. En erre törekszem a magam részérõl; reményem, hogy ebben önök részérõl támaszt fogok nyerni. (Élénk helyeslés.) Es nekem, t. uraim, a legnagyobb örömöm akkor lesz, ha én a miniszterium tisztikarának a mûködését közvetlen megfigyeléseim alapján akként fogom méltányolhatni, a miként azt magam részérõl óhajtom, várom és remélem. Legyenek továbbá meggyõzõdve, hogy nekem fog örömmre szolgálni, ha ennek tudatában és ennek felismerésében a tisztikar érdekeiért valamit tenni szerencsés lehetek. (Élénk éljenzés.)

Köszönöm önöknek szives megjelenését, bizalmát és barátságát és kérem, hogy önök is tartsák meg ezt mûködésük egész vonalán. Legyenek önök hozzám azzal a bizalommal, a mely kell, hogy a szolgálatnak lelkét, szellemét képezze s ezt részemrõl is meg fogják találni. Ajánlom magamat szives pártfogásukba. (Élénk éljenzés.)

Végül a miniszter a miniszterium szakosztályfõnökét fogadta, kiket *Nagy* Ferencz államtitkár mutatott be neki.

A Szigligeti-társaság választmányi ülése.

A Gazdasági és Iparbank helyiségében d. u. 5 órakor tartotta a Szigligeti-társaság rendes választmányi ülését.

Jelen voltak: *Rádl* Ödön elnök, *Sipos* Orbán alelnök, *Vinkler* Lajos, dr. *Bodor* Károly, dr. *Gyémánt* Jenõ, dr. *Adorján* Ármin, dr. *Imrik* Péter, *Láng* József választmányi tagok.

Folyó ügyek.

Dobsa Lajos beküldte a társaságnak »*Attila* és *Ildikó*« cz. tragédiáját. Köszönettel veszik.

Pálfi Lipót, a társaság lelkes pártfogója beküldte Szeged monografiájának utolsó kötetét. A becses mûért a társaság köszönetét fejezi ki.

Vinkler Lajos titkár betérjeszti a könyvtár rendezésérõl szóló jelentést. A könyvtárban van 90 kötet könyv, 144 évkönyv, folyóirat és értekezés, 75 darab jegyzõkönyv és 391 kézirat. A jelentést köszönettel tudomásul vették.

A Szilágyi-emléktábla felirata.

A város átirt a társasághoz a Szilágyi-emléktábla feliratának megszerkesztésére. A feliratok megszerkesztésére *Rádl* Ödön, *Sipos*

Orbán és dr. Imrik Péter küldettek ki. Kétféle felirat készült. Egyiket Rádl Udön és Sipos Orbán készítették. Ez így szól:

E házban született 1840. ápr. 1-én
SZILÁGYI DEZSŐ.

A jogtudomány tanításában, az igazságügy szervezésében, a közszellem irányításában, tudásra, ékesszólásra és jellemre egyaránt nagy fiának

hálával és kegyelettel

Nagyvárad város közönsége.

A másik felirat ugyanez, de dr. Imrik Péter egyes módosításaival következőleg hangzik:

Ebben a házban született 1840. ápr. 1-én
SZILÁGYI DEZSŐ

A magyar nemzetnek a jogtudomány tanításában, az igazságügy szervezésében, tudásra, ékesszólásra és jellemre egyaránt nagy fia emlékezetének

hálával és kegyelettel

Nagyvárad város közönsége.

A kettő közt nincs nagy különbség, mind össze az, hogy az első felirat inkább helyi, a második inkább országos vonatkozású.

Dr. Gyémánt Jzón indítványozza, hogy vétessék belé a szövegbe az a jelző: *szabad-élvű közszellem.*

Az indítványt rövi eszmecsere után nagy többséggel — igen helyesen — elvetették, mert a »szabad-élvű« jelző fölösleges és azonfelül politizáló czélzatot sejtethetnének benne.

Ezután egyhangulag elfogadták a feliratnak első tervezetét.

Kis levélkék.

A következő tárgy három érdekes kis levelezőlap, melyek az elnökhöz érkeztek. Egyikben Drág-Csékéröl »Csarnóháza« aláírással valaki azt kérdezi, beérkezett-e Csarnóháza című dráma a drámapályázatra? Egy másik alakzat pedig jóakarattal arra figyelmezteti az elnököt, hogy ha márcz. 18-án elő akarják adni a pályanyertes művet, jó lesz sietni! Akadt egy harmadik, a ki mint egy »értékes mű szerzője« szeretné »fáradtságos munkája gyümölcsét mielőbb látni«, mivel szerinte »27 pályaművet azóta játsza (!) meg lehetett volna bírálai.« Együttal fenyegetőzik, hogy ha a tél zártáig (márcz. 21.) a pályázat sorsa el nem dől és darabját elő nem adják, kénytelen lesz a pályaművet visszavonni.

Közbeszólás: Csak minél előbb!

Ezzel kapcsolatban az elnök bejelenti, hogy efféle levelekre nem reflektál, de tájékoztatul közli, hogy márczius végéig a bizottság készen lesz a pályaművek átolvasásával s április végén nyilvánosságra hozzuk az eredményt. Erre való tekintettel az évi közgyűlés napját *ápr. 27 re* tűzik ki.

Kiseb ügyek.

A Szigligeti-ünnepély műsorának összeállítását az elnökre bízzák. Az ünnepélyt márczius 23-án fogják megtartani.

Bió Lajos bejelenti, hogy a társaságból kilép. Tudomásul szolgál.

Uj tagok.

Dr. Imrik Péter ajánlja a társaság tagjánál dr. Agoston Péter jogtanárt, Sas Ede és dr. Kurländer Ede pedig Huzella Gyuláné urnót. Mindketten titkos szavazással egyhangulag megválasztottak.

Pénztárnoki jelentés.

A pénztárnok szomorodott szívvvel jelentette ezután, hogy a tagok sorában sokan szerepelnek 5-4 és 3 évi, hátralékkal is. Az

összes hátralék nem kevesebb, mint 2549 korona.

A behajtás kényes kérdésére vonatkozólag az elnökség azt az indítványát fogadták el, hogy felhívást fognak kibocsátani a tagokhoz, a melyben a rendes és pártoló tagok aláírásukkal fogják elismerni kötelezettségeiket. A hátralékos tagdíjak kifizetésére határidőt fognak kitűzni s a ki addig kötelezettségének eleget nem tesz, beleegyezettnek vétetik abba, hogy a tagok közül törültesse. Ez azonban csak azokkal szemben fog igénybe vétetni, a ki legalább 3 évvel hátralékos.

A közgyűlés előtt még egy válaszmányi ülés lesz, mely a közgyűlést előkészíti.

Ezzel a gyűlés az elnök éltetésével fél 7-kor feloszlott.

UJDONSÁGOK.

TAJÉKOZTATÓ.

Márcz. 8. Az izr. nőgyelet hangversenye.
Márczius 11. A »Nagyvárad Gőzmozdonyu Közuti Vasut« közgyűlése d. u. 3 órakor.
Márczius 13. Városi közgyűlés.
Márczius 15. Pályázatok beadásának határideje a városi hivatalokra.
Márczius 19. Megyei gyűlés.
Márcz. 20. Városi tisztújítás.
Márcz. 22-26. Sorozás Nagyváradon.

* A **Katholikus Szabad Liceum** legközelebbi böjti estélye jövő héten csütörtökön este fog megtartatni. Ez alkalommal *Grócz Béla* kanonok fog felolvasást tartani az ő vonzó, megnyerő modorában. Előadásának czime: *Társadalmi tevékenység és magyar génius.* E felolvasáshoz sorakozik még *Makkay József* tenor-szóloja, valamint egy trio, melyet zongorán *Tucsek Ferencz*né, hegedűn *Tutsek Ferencz* és gordonkán *Szamaszenka Ernő* adnak elő.

* A **katholikus magyar tanulóifjúság** római zarándokutjának nagybizottsága a napokban tette közzé felhívását a zarándoklat részletes programjával. Az indulás Budapestről, a keleti pályaudvarról *márczius 25-én* délután 3 órakor lesz, melyet déltől félhizenegykor a **Katholikus Kör** nagytermében tartandó ünnepély fog megelőzni a zarándoklatra jelentkezők részvételével. A megérkezés Rómába Fiumén és Anconán át 27-én reggelre van kitűzve. Róma nevezetességeinek megtekintésére 5 nap van előirányozva, mely után 31-én este a zarándoklat visszaindul s Budapestre érkezik *április 2-án* reggel. Az utazás költsége Rómáig és vissza *55 forint*, mely összegben az utazáson (vasuton II. osztály, hajón I. osztály) és a teljes ellátáson kívül a kocsiköltség, a szokásos borralalók és a képtárak megtekintésére szolgáló jegyek is belfoglaltaknak. A teljes ellátásban benn van az étkezés hajón és Rómában, továbbá a szállás. A zarándoklatban részt vehetnek a *közéiskolai tanulók előjárói, szülei és rokonai* is. A magánosan utra induló tanulóakra közéiskolai tanárok fognak lelkiismeretes felügyeletet gyakorolni, míg a betegeket a zarándoklattal utazó orvos, *Duma Tivadar* dr. veszi gyógykezelés alá. A jelentkezés határideje *márczius hó 12.* Jelentkezni csupán a teljes összeg lefizetése mellett lehet *Fieber Henriknél, a Szent Imre kör prefektusánál* (IV. Irányi-utca 18. sz. I. e.) A zarándoklat fő védőkéségét maga *Vaszary Kólos* hercegprímás volt kegyes elvállalni, kinél tegnap az ifjúság három tagu küldöttsége tisztelt.

* **Fráter Imre jubileuma.** A Biharmegyei Közkórház kitűnő főorvosa, dr. *Fráter Imre* a napokban fogja megünnepelhetni 10 éves fordulóját annak, hogy a kórház élén mint főorvos fejt ki áldásos működést. Ezt a szép évfordulót méltóképpen fogja megünnepelni a kórház: akkor nyílnak meg az új műtő-termet, a hol a főorvosnak újabb tér nyílik tovább is folytatni eddigi szép sikerű, áldásos tevékenységét.

* **A katonatisztek tegeződése.** A közös hadsereg tisztjei között szokásos tegeződésről egy német nyelvű orosz újság, a *St.-Petersburger Zeitung* a következőket írja: Az osztrák-magyar hadseregben az a szokás, hogy azok a tisztok, a kik körülbelül egyforma rangban vannak, mindjárt az első látásra bizalmasan tegeznek egymást. Ez a szokás alkalmasint magyar eredetű. Mert Magyarországon van az úgy, hogy az egy társadalmi osztályhoz tartozó urak, kor- és rangkülönbségre való tekintet nélkül tegeződnek egymással. Így van ez a magyar parlamentben is, a hol a képviselő, ha mindjárt csak egy vidéki fiskális is, te nek szólítja ő excellenciáját, a miniszterelnököt is. A hadseregben ez a szokás a tizenhetedik század vége felé honosodott meg, a mikor ennek keletében néhány tiszta magyar ezredet szerveztek. Később azután a tegeződés annyira általánossá lett, hogy a tisztok még szolgálatban is ezt a megszólítást használták és pedig tekintet nélkül a rangkülönbségre. 1747-ben rendelkezletben tiltották meg, hogy kisebb rangú tiszt nagyobb rangú tegezzen. A francia háború idején, mikor nagyon sok idegen tiszt került a hadseregbe, a tegeződés végképpen megszűnt, még az egyenrangúak között is, csak az Itáliában táborozó csapatoknál maradt meg. Később a magyar szokás megint fölújult és a tisztok tegeződése ma már ismét általános, szinte kötelező szokás az osztrák-magyar hadseregben.

* **Széll Kálmán** kitüntetésére. Tegnap már közöltük azt a hírt, hogy ő Felsőge a miniszterelnököt a Szent István-rend nagykeresztjével tüntette ki és hogy a hivatalos lap mai száma kitüntető legfelsőbb kézirat kapcsán fog erről a tényről megemlékezni. A legfelsőbb kézirat ma tényleg megjelent és így szól:

»Kedves Széll! Teljes odaadással teljesített különösen kiváló és sikeres szolgálatai elismerésül Önnek Szent István-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Budapesten, 1902. évi márczius hó 6-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Széchenyi Gyula, s. k.

* **A polgármester kegydíja.** A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén foglalkozott *Bulyovszky József* polgármester kegydíjáról szóló tanácsjavaslattal. *Rimler Károly* polgármester-helyettes indítványozza, hogy *Bulyovszky József* jelenlegi fizetésének 62 százalékából 3720 korona vonassék le állami nyugdíjának összege s a maradvány azaz 2056 koronában állapítsassék meg a kegydíj, *Mihelli Adolf* indítványozza még, hogy az esetleg bekövetkezendő katasztrófa után, az özvegy is tarthasson igényt a kegydíjra azzal a megszorítással, hogy a 2056 koronából 900 koronát csak a 3 gyermek nagykoruságáig élvezhet, mely összeg azok neveltetésére fordítandó. *Farkas Izidor* csatlakozik mindkét indítványhoz, melynek tárgyában a márcziusi rendes havi közgyűlés fog érdemileg határozni. Az ülésen jelen voltak: *Rimler Károly* elnökle alatt. Ragány János főszámvevő, *Farkas Izidor*, *Berkovits Ferencz*, dr. *Mihelli Adolf*, *Komlóssy József*, *Bordó Ferencz*, *Dús László*, *Déry János*, *Hegedüs Géza*, *Gerő Armin*, *Kurjänder Ede*, *Reismann Mór*, *Kugler Albert*, *Pácz Sándor*, *Balogh Böme*, *Moskovits Mór*, *Lukács Ödön*.

* **Hirdetmény** a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában. A magyar korona országai területén bel- és külföldiek által ipari, kereskedelmi, pénzforgalmi, szállítási és bármilyen más haszonhajtó czélból nyereményre alakult, vagy üzletben tartott s nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek üzleti jövedelmeik után, amennyiben ezek a bányaadóról szóló törvény határozmányai alá nem esnek, az 1875. XXIV. törvény-cikkben meghatározott elvek és szabályok sze-

rint adóznak. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek igazgatói, vagy ügyvezetői a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) 1902. évi márczius hó 15—31. közötti időben benyújtandó üzleti jövedelem-bevalláshoz a részvények utáni osztalékok illetőleg kamatok felosztására és kifizetésére vonatkozó közgyűlési határozatnak szabályszerűen hitelesített kivonatát s a vállalat, egyesület jövedelmi mérlegét (nyereség- és vesz. eség számláját) csatolni tartoznak. Ha a jövedelem-mérlegben más községekben levő oly fióküzletek jövedelme is befoglaltatnak, melyek az 1875. évi XXIV. t. cz. 9-ik §-a szerint külön adóztatandók meg, e körülmény a fióküzletre eső jövedelemnek kitüntetésével a bevallási iven feltüntetendő. Az adóalap helyes megállapítása céljából a vállalomhoz csatolandó még: 1. A vállalat tulajdonát képező állampapírok vagy egyéb adómentes értékpapírok jegyzéke. 2. Az üzleti költségek részletes kimutatása. 3. A közgyűlési határozatnak, a behajthatlan követelések törlesztésére vonatkozó kívánata. Mindazon nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adója alá tartozó jövedelem forrásokat az államkincstár megrövidítésére irányzott szándékából az adókötelezett és adótárgyak összeírása alkalomával akár szóval, akár írásban valótlannal mondják be vagy eltitkolják, avagy hamis valómást adnak, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1883. évi XLIV. törvény-cikk 100. §-a értelmében büntetettnek. Nagyvárad, 1903. február 28. *Városi adóhivatal.*

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága tegnap tartotta ülését Dús László elnöke alatt. Jelen voltak: Gerő Armin, Kurländer Ede dr., Mihelji Adolf, Szokolay Tamás, Sarkadi Lajos, Tóth Márton és Mihelji Lajos. A bizottság foglalkozott Kurländer Edének a városatyák szaporításáról szóló indítványával. Erdemi tárgyalásba nem bocsátkoztak, mivel a többi városokhoz intézett belügyminiszteri leiratokból kivehető az, hogy a városatyák számának szaporítását, a törvény kötelezőleg fogja kimondani. Ezenkívül még két szabályrendeletet tárgyalt le és fogadott el a jogügyi bizottság u. m. a koldulás szabályozásáról és az ebtartásról szólót.

* **Pápai jubileumi emléktárgyak.** Szent-séges Atyának, XIII. Leó pápaságának 25-ik évfordulója alkalmából a kath. egyesületekben, iskolákban, hitközségekben tartandó ünnepek fényének emelésére s a Szent Atya iránt való tiszteletünk, ragaszkodásunk külső kifejezésére a katolikus közönség figyelmébe, pártolásába ajánljuk a következő s a jubileum alkalmából készített emléktárgyakat és felszereléseket. XIII. Leó pápa arcképe. D-szes aranyozott keretben, 85 cm. hosszú, 75 cm. széles. Ára 10 korona. XIII. Leó pápa képe jubileumi emlékkép 60 cm. hosszú, 40 cm. széles. Nikkel keretben 2 kor 40 fill. Tölgyfa keretben 3 kor. Aranyozott keretben 4 kor. XIII. Leó emlékképe. Szent kép alakú nagyságban. Fehér karton lapon 100 darab ára 4 korona. 1000 darab ára 35 korona. 5000 darab ára 170 korona. **Pápai czimerek,** templomok, egyesületek díszítésére a jubileumi ünnepek alkalmából. Kartonból, darabonként 4 korona. **Pápai zászlók** 60 cm. szélességben folyó méterekben 2 kor. 50 fillér. 100 cm. 4 kor. 50 fillér, 150 cm. 6 kor. 50 fillér, 180 cm. 8 kor. 50 fillér. **Váll-szalagok.** Pápai színekből, az ünnepség rendezői részére. Finom selyemből 6 koronától fölfele. **Kar-szalagok.** Finom selyemből 1 korona 20 fillértől fölfele. **Jubileumi emlékművek.** Egyik oldalán a Szent Atya arcképével. Másik oldalán a jubileumi fölirattal nickelből. Pápai színű szalaggal: 1 darab 10 fillér. 100 darab 9 korona 50 fillér. 1000 darab 90 korona. Ez utóbbi tárgy a legszebb emlék a jubileumi esztendőről. Iskolákban, egyesületekben, a hívek közt tömeges terjesztése kívánatos. Megrendelések a pénz előleges bektüd se után vagy utánvétellel teljesíthetnek. Mind-zen tárgyak megrendelhetők dr. Gyürky Odónnal a Budapesti Katolikus Kör titkári irodájában (Budapest, IV. Molnár-utca 11.)

* **Temetés.** Tegnap helyezték örök nyugalomra Magdics Károly tanítónak élete delén elhunyt feleségét. A temetés nagy részvét mellett ment végbe. Nagy számban vettek részt azon a kath. tanítók és családjaik. A velencei kath. iskola növendékei szintén ott voltak a gyászmenetben. A szertartást *Gabriely Lajos* plébános végezte.

* **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A m. kir. földművelésügyi miniszter folyó évi április hó 17-től 24-ig Budapesten gyümölcsészeti tanfolyamot rendezett, hogy a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő lelkészekben a gyümölcsfenyésztés iránti érdeklődés felkeltéséért és szakszerű kiképzését nyerhessenek. Ezen alkalomból 12 lelkész fog az állam költségére felvételt, egyenkint 32 korona utiátalányt és napi négy korona ellátási díjat kapván. Budapesten kívül gyümölcsészeti tanfolyam fog tartatni még Keszthelyen április 2-től 11-ig; Kolozs-Monostoron április 14-től 23-ig és Kis-Szebenben április 5-től 14-ig. Ezen egyes tanfolyamokra 20 tanító fog az állam költségére felvételt, kiknek egyenkint 30 korona utiátalány és napi 3 korona ellátási díj van megállapítva. A cél, hogy a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők, a földbirtokosok pedig a gyümölcsfa demesítés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerjenek. A pályázati kérvények márczius 20-ig adandók be a m. kir. földművelésügyi miniszterhez.

* **Talált tárgyak árverése.** A rendőri sajtóügyi iroda az alábbi felhívás közzétételére kért fel:

Mindazokat, kik a rendőrkapitányi hivatalnál megőrzésben levő talált, gazdátlan tárgyakat mint találtak a vett 22226—901 illetve 946/902 rkp. sz. felhívás daczára mind mostanáig át nem vették, ez uton újból és azzal hívom fel a rendőrkapitányi hivatal 4. sz. szobában leendő jelentkezésre, hogy 30 napon túl az általuk talált tárgyak gazdátlanoknak tekintvén, nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Nagyvárad, márczius 7-én.

Gerő Armin s. k.
rendőr főkapitány.

* **A nagyvásár.** Az idei tavaszi országos vásár márczius 14-től 22-ig fog megtartatni a következő felosztással. E hó 14—15-én sertés és juh vásár: 17—18-án termény, barom és lóvásár: 16—22-én kézműipar és általános vásár.

* **Halálozás.** Mély részvételt vettük a néhai Mahel Ferencz elhunytáról kiadott gyászjelentést, kinek haláláról már lapunk tegnapi számában is megemlékeztünk: Öv. Mahel Ferencz szül. Kolman Terézia a maga és gyermeke: öv. Zieher Antalné szül. Mahel Lujza és unokái: Zieher Antal s. neje Baka Ida, Zieher Paula s. férje csipkés Sándor és gyermekük: Erzsike a maguk s. családjaik, valamint számos más rokonok nevében is őszinte fájdalommal tudatják a szerető legjobb férj, apa, nagyapa, dédapa és rokonnak Mahel Ferencznek élete 78-ik, holdog házassága 51-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségeknek ajtatos felvétele után folyó hó 6-án délután 2 és fél óraker történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 8-án délután 4 óraker fognak a lakatos-utczai 16—220. számú gyászszáztól az olasz-i közsírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyász szent-mise pedig 10-én, délelőtt 10 óraker fog a Pr-montrei-rend templomában az Egek urának bemutatni. Mely végtisztességteltre az elhunyt rokonai és barátai tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1902. márcz. hó 7. Aldás emlékére s béke hamvairal!

* **Tacskó kutya:** Egy eltévedt sárga színű tacskó kölyök kutyát, *Mendelényi Béla* rendőrfogalmazónál gazdája átvehet.

* **Találtatott egy arany lánczról** szóló zálogjegy, egy fél keztyű és egy kules. Igazolt tulajdonosa átveheti *Mendelényi Béla* rendőrfogalmazónál.

EGYESÜLETEK.

Gyorsíró-verseny Szegeden. F. hó 31-én, azaz husvét másodnapján nagy ünnepély lesz Szegeden. A szegedi Gábelsberger—Markovits Gyorsírókör ünnepi 25 éves fennállásának jubileumát, mely alkalommal a lehető legnagyobb szabású gyorsíróversenyt is fog rendezni (részvehetnek e versenyen az országgyűlési gyorsírók is). Az ünnepélyre utazó tanárok, szakfűriak, tanulók, gyorsírók, gyorsírókörök és egyesületek tagjai, valamint az ügy barátai féláru utazási jegyre tarthatnak igényt.

Akik Nagyváradról az ünnepélyen részt akarnak venni, sziveskedjenek már most jelentkezni, de legkésőbb f. hó 14-ig a következőknél: a nagyváradai gyorsíró-egyesület elnökénél dr. Szombathy István főreáliskolai tanárnál (Patak-u. 2.), ügyészenél dr. Váradai Odónnál (Korona-u.) jegyzőjénél Aron Gézánál (N. Teleki-u. 522), továbbá Lövenstein Zsigmond pénztárosnál (N. Teleki-u.). Levélelég jelentkezők sziveskedjenek állásukat, foglalkozásukat, pontos lakcímüket, a használandó vonalszakszást és kocsiosztályt is megjelölni, hogy a szükséges igazolványok kiállítása és szétküldése akadályba ne ütközzék. Az ünnepély d. e. 10 óraker, a verseny d. u. 2 óraker kezdődik.

IRODALOM.

Arménia. Magyar-örmény havi szemle. Felelős szerkesztő és kiadó Szongott Kristóf. Márczius. Szamosujvár. Todorán Endre Auróra-könyvnyomdája 1902. A márcziusi fűzet első cikke Szamosujvár egyhangulag megválasztott új képviselőjének, Karácsonyi Aladár grófnak van szentelve, kinek képe a fűzet első lapján díszel, azonban a mint a kegyelet kívánja az elhunyt Molnár Antal emléke még mindig jó részét teszi a fűzet tartalmának. A magyar közélet összes kitűnőégei kivétel nélkül hódoltak, mint a közölt részvétnyilatkozatok tanusítják, a nagy halott emlékének. A fűzet legérdekesebb és legértékesebb cikke azonban ezuttal a szorgalmas szerkesztő műve A magyarországi örmények ethnographiájának folytatása. Az itt közölt örmény ételek közül felemlítjük a pirahi-t (hússal töltött metélt), a zsiros kakast, a dinnye-cs megét, a retek-csemegét (mézzel, mandulával), a buzszenyicát (páczolt és füstölt kecske oldal vagy czomb). Az életmód és foglalkozás czimű cikkely sora között föltűntek a következők: »Oroszországban e yik (t. i. örmény) Loris Melikoff gróf, mint dictator tesz jelentékeny szolgálatot a czárnak, Törökországban Hagop pasa, a genialis pénzügyminiszter rendezi az ozmán birodalom zilált pénzügyeit, Nehrimán chán (Bécs) és Melchon chán (Páris), mint nagykövetek szereznek dicsőséget az örmény névnek... minden pályára alkalmas az örmény It még megjegyzem azt, hogy Arménia a szolgálatot nem ismerte. Népünk között sohasem volt meg ez az osztályozás: szabadok és szolgák. Örmény országban minden ember szabad volt. A magyarországi jobbágy 1848-ban lett szabad, ellenben Arménia gyermekei kezdet óta szabadságot éldelek.»

A nagy pártfogást érdemlő havi folyóirat ára egész évre 8 kor.

Felhívás a vidéki írókhoz. Vettük a következő felhívást: Mind erősebben hangzik az az óhaj, hogy decentralizálni kell a magyar irodalmat. Új színt, új hangot, új tehetségeket kell bevinni; vidéki irodalmi központokat kell teremteni, melyek egy egészséges új irodalmi irányzat szolgálatába álljanak. A tehetség, az erő megvan a vidéken, de eddig nem volt tér az érvényesülésre s a vidéki irodalom önállóságát sürgető szózat eredménytelenül hangzott el. Végre most *Kassán*, amely városnak tradíciói vannak, mert hiszen Kazinczy idejében ott keletkezett amaz irodalmi mozgalom, amely kezdete volt nemzeti irodalmunk ujjáébredésének, megalakult egy nagyszabású irodalmi vállalat a vidéki irodalom önállósítása érdekében. »Vidéki irodalom« a vállalat ezime

és célja egy gyűjteményben bemutatni a vidéki költők műveit.

A szerkesztő-bizottság arra fog törekedni, hogy irodalmi nívón álló értékes anthológiát adjon, amely kincsesháza legyen a vidéki költészetnek. Felhívjuk tehát mindazon költőket, akik a rikta gyűjteményben szerepelni óhajtának — és nem szabad abból hiányozni egy tehetségnek sem, — hogy műveiket, esetleg megjelent köteteket, melyből válogathassunk — márczius hó folyamán a »Vidéki Irodalom« szerkesztő-bizottságnak Kassán (Fő-utcz. 62.) beküldeni sziveskedjenek. A gyűjtemény 10 kötetre van tervezve, az első kötet 5-6 ívnyi terjedelemben, csinos kiállításban április hó közepén jelenik meg; a többi kötet havonként.

Azt hisszük, anyag fog begyűlni elég; csak arra vagyunk kíváncsiak, *milyen* lesz az az anyag?

Igazságszolgáltatás.

A falu jegyzője.

A nagyváradi I. sz. Káptalan őrizete alatt levő alapítványi pénzeket, többnyire vidéki, hiteltre szorult földmivelők veszik igénybe, a kikre nézve valóságos áldás ez az olcsó és nyugodt pénz. Ezeket az ügyeket dr. Schweiger Ede, a káptalan alapítványi ügyvédje szokta lebonyolítani.

Két évvel ezelőtt történt, hogy egy kisfalusi gazda, Csorba Floare, mellékelvén telekkönyvi kivonatát, 2000 frtot kért kölcsön levél útján, birtokára leendő betáblázás mellett. Miután a felszámolt ingatlanok a kért kölcsönre megfelelő biztosítékot nyújtottak, Schweiger a kérelmet teljesíthetőnek tartotta.

Igy aztán kiküldte a félnek a kötelezvényt aláírás végett, mit az vissza is küldött, aláírva, az előjárás által előttemezve és a község pecsétjével ellátva. A betáblázás megtörténte után a félnek egy elismervény kapcsán ki is küldte a pénzt, minek felvételét az aláírásával és a közjegyző egyik ellőttemezésével el is ismerte.

Történt azonban, hogy Csorba kamatfizetési kötelezettségének egy év leforgása alatt sem tett eleget, mire Schweiger felszólította, hogy fizesse ki a kamatokat, különben per útján lesz azokat kénytelen a tőke behajtásával együtt biztosítani.

Pár nap mulva beállit Csorba rémült arcczal Schweigerhez, hogy ő soha életében semmiféle kölcsönt nem vett, és hogy most látta csak, hogy az ő birtokára 4000 korona van betáblázva, a miből ő egy krajczárt sem látott.

Természetes, hogy rögtön kutatni kezdtek, és napfényre jött, hogy Csorba nevét egy a kötelezvényre, mint a postai vevényre, mint az elismervényre Stettner Lajos volt szakadati körjegyző írta alá és hogy a pénzt a saját céljaira használta fel. Csorba ügyvédje útján rögtön jelentést tétetett az ügyészségnél, de mivel Stettner pár nap alatt meséket szerkesztvén holmi tévedésekről, kifizette és Csorba birtokát tisztába hozatta, a panaszt a fél visszavonta.

Daczára azonban a kifizetésnek az ügyészség *magán és közokirat hamisítás büntette* miatt hivatalból indította meg a bünvádi eljárást Stettner ellen. Így került ma a vádlottak padjára.

A főtárgyaláson elnök Fassie Pál kir. törvényszéki bíró volt. A vádhatóságot Gáthy Bálint kir. alügyész, a védelmet Hegyesi Márton ügyvéd képviselte.

Stettner persze nem tagadta, hanem mentegette magát. Még pedig avval, hogy a kötelezvény, postai vevény és elismervény alá megbízásból írta oda Csorba nevét, valamint megbízásból vette fel a 4000 koronát is. Azt azonban tagadta, mintha Schweigernél valaha is járt volna, annál inkább nem járt a kölcsönt sürgetni De Schweiger eskü alatt erősítette; hogy igenis járt benn az irodájában.

A vád- és védelem elhangzása után a törvényszék Stettner Lajost *3 évi fegyházra*

5 évi hivatalvesztés és politikai jogainak fel-függesztésére ítélte.

A vádlott felebbezett.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR

Szombat: Lotti ezredesei.

Vasárnap: Lotti ezredesei.

Lotti ezredesei.

El kellene mondani a darab meséjét — ha lehetne. Két talmi-ezredes bohóskodása az egész, a kik házias ember létükre a szép színésznőnek, Lotinak udvarolnak s becsületes szabó és piskótagyáros minőségüket eltagadva, skót ezredesi áruhában igyekeznek meghódítani Lottit. Hogy aztán ez a két hős micsoda kaczagtató bohóságokon hempereg keresztül, azt nem elmondani, hanem megnézni kell. Egyik pompásan kiélezett helyzet a másikat követi, úgy hogy a közönség igazán ki nem fogy a kaczból. Mulatságos, ügyes voltáért megbocsátjuk a darabnak azt a gyöngéjét, hogy nem valami szdllemes és a szellem hiányát itt-ott sikamlóssággal igyekszik pótolni. Minden további dicséret helyett pedig elég annyi, hogy aki egy hétre ki akarja magát kaczagni, nézze meg Lotti ezredeseit. Bolondabb bohózat nem sok került még színre Nagyváradon.

A zenei részek nem sokat érnek; némileg kivételt képez a golya-kuplé.

Az est hősnője elvitázhatlanul Amon Margit, a kit a nagyváradi nők 500-ik fellépte alkalmával remek ezüstkoszorúval leptek meg. Sikere teljes volt. Minden képességét és rutinját alkalmá volt ragyogtatni. Sikkes táncza, ügyesen előadott kupléi, élénk, temperamentumos játéka együttvéve tették tegnapi fellépését egyik legszebb diadalává. Külön ki kell emelni pazar díszű s igen izléses jelmezeit. Hogy az ezüst koszorún kívül rengeteg tapsot, kihívást kapott, az csak azt bizonyította, hogy Amon Margitért nem csupán a nagyváradi *hölgyek* lelkésednek.

Kaczagtató figurát mutatott be *Bérczi* az egyik talmi ezredes szerepében. A mi bohóság csak kitélt tőle, mind előszedte. Nem csoda hát, ha elég volt megjelenie a színpadon s harsogott a kaczból. Kitérő volt *Krasznay* természetes humora a Tarka Színpad igazgatójának szerepében, épp úgy *Dési* is igen jól alakította a szerencsen herceget. A másik álezredest *Füredi* adta tetszés mellett. *Kohári* pedig egy pinczér-szerepben ügyeskedett. Kisebbszerepeiket Benkő Jolán, Peterdyné, Bognár János és Kulinyi Mariska tették a darab sikerében jelentőssé. *Bércziné* és *Désiné* az első felvonásban egy tánczot mutattak be, helyesebben: lebegtek el. Elvezet volt könnyed, ritmikus mozdulataikat nézni.

Egy volt kritikán aluli: a karének. Abban a szoprán kinos erőlködése valósággal sértette a fület. Annál jobb volt a zenekar. Karmester: Várady Aladár.

A rendezés, a tarka változatosság *Pintér* szakavatott kezét dicséri.

Zsúfolt ház; remélhetőleg az is lesz még néhányszor.

Dr. K. A.

„A démon“ című regényes operettéből melynek Várady Aladár, társulati karnagy a szerzője, a próbák már megkezdődtek. A darabban kitérő szerephez jutottak: Amon Margit, Pintér, Nyárai, Krasznay, Bérczi, Füredi, kik a személyzettel együtt nagy ambícióval készülnek a távozó kolléga ez újabb operettjére.

Sötér Izabella vendégszereplése. Erdekes vendégszereplés lesz a Szigligeti színházban a jövő hét folyamán. Az Operaház és Magyar-színház egy nagyon szép hangú énekesnője, aki vendégszereplésekre a legelső külföldi színházaktól kapott meghívást, Sötér Izabella lép föl szerdán este »Sulamith« című szerepében. A fiatal művésznőről elragadtatással beszélnek, akiknek alkalmuk volt már énekművészetében gyönyörködni. A művésznő tegnap Debreczenben vendégszerepelt nagy sikerrel.

Lotti ezredesei. A színház nagyszerű operett-újdoncsága, a »Lotti ezredesei« kerül színre ma és vasárnap este is a színházban s nincs benne kétség, hogy a tegnapi nagy siker után a darab minden előadása nagy közönséget fog vonzani.

Az előadások félnyolcór kezddnek. A színház vezetősége hivatalosan tavaszt jelent. Tudatja ugyanis, hogy f. hó 6-tól kezdve a színházi előadások hét óra helyett *félnyolcórakor kezdődnek*. Azt hisszük, hogy e változást mindenképen örömmel veszi tudomásul a színházi publikum.

A magyar ciklus vége. A Víg-színház száz estére terjedő magyar ciklusa e hó 22-én ér véget. Ekkor perog le a száz este, melyen kizárólag magyar szerzők jutottak csak szóhoz ezen a színpadon. A ciklusból még hátralévő időben összesen öt eredeti darab fog bemutatásra kerülni és pedig jövő kedden, márczius 11-én, egy estén három darabnak lesz a bemutatója. Ezek a darabok Hegedűs Gyulának, a Víg-színház kitűnő művésznőnek A háziorvos című kétfelvonásos színműve, T. Vizvári Mariskának, a Nemzeti Színház tagjának. A szalmaláng című egyfelvonásos kis vígjátéka és Géczy Istvánnak Az erősebb című egyfelvonásos drámája. Jövő szombaton, e hónap 15-én lesz a bemutatója Fényes Samu Kúrcz Feja Dávid című Rákóczy-korabeli drámájának és végül márczius 22-én mutatja be a Víg-színház Bartha Miklós: A feleség című színművét. Ezzel a darabbal be is fejezi a Víg-színház magyar ciklusát.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 161.

Idénybérlet (páratlan) 149.

Ma, szombaton, 1902. márczius 8-án

LOTTI EZREDESEI.

Operett.

S Z E M E L Y E K:

Daventry Tom, piskóta gyáros	Füredi József
Harriet, a felesége	Benkő Jolán
Dikson John, szabó	Bérczi Gyula
Kitty, a felesége	Kacziány Viola
Ramanajah, namlakahi rája	Dési Alfréd
Bibiana Lotti, nemzetközi chanteuse exentrique színésznő	Amon Margit
Barley, tarka színpad igazgatója	Krasznay Andor
Fox, tábornok	Bognár János

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap vasárnap, márczius 9-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

A D A D A.

Erkölcstársulat.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Lotti ezredesei.

Operett.

REGÉNY-CSARNOK

Gyógyszerész és doktor.

Írta: Bauditz Sophus. 8.

Dr. Brinckmann nagy figyelemmel és jóakarattal hallgatta meg a fiatal gyógyszerészt. Mikor hallotta, hogy miképpen akarja Mikkel Roding hitvese szerelmét elnyerni, elhalványodott, de csakhamar megint feltalálván magát, felállt, kezét a fiatal ember vállára tévén, bátorítólag így szólt:

— Ne busuljon, fiatal barátom! Nagy csodálkozással hallgattam meg elbeszélését, de ha hibázott kegyelmed, úgy ennek csak szerelme az oka és ilyen módon megbocsátható. Mikkel Roding iránti magaviselete is annyiban bocsátható meg, a menyiben az ő jó felesége csak pár ártatlan sáfrányceppet vett be a mérges kotyvaszték helyett, melyet férje szánt neki. Hogy Borro kompozíciója nem gerjeszthet szerelemre, arról meg vagyok győződve és így kegyelmed e tekintetben is teljesen nyugodt lehet: ettől a városban ugyan senki sem lesz szerelmes! Ellenben a destillatum, a mint kegyelmedtől az egyes szerekre vonatkozólag hallottam, más módon lehet veszedelmes és azért mindkettőnek a legnagyobb figyelemmel ki kell kutatnunk, hogy hová vihették a szert. Teljesen bizhatik a titoktartásomban, úgy, a mint reményem, a kegyelmedben bizhatom; semmi szín alatt sem szabad feltűnést keltenünk vagy esetleg másokkal közölnünk ezt a fontos ügyet. Most menjen Isten nevében haza, — különben egy darabig együtt mehetünk, mert éppen most küldött értem Mikkel Roding, mivel hirtelen rosszul lett; már tegnap este is náha voltam, meglehetősen magas láz kinozta Rodingot.

Johannes együtt ment a doktorral a Nörretzai, azután megnyugtatta hazatért. Azonban alig fél óra múlva dr. Brinckmann sietve jött a pelikángyógytárba és négy szemközt kívánt beszélni Johannes-szel.

— Nem ez az a mixtura, melyet Borro rendelvénye szerint készített el? — kérdezte az orvos és előhuzott egy üvegcst, melynek felekén sárgásbarna folyadék volt. Johannes kihuzta dugót és megszagolta a szert: igen, ez volt az az émyelgő édes szag, melyet a varázszer terjesztett és a segéd sietett a doktor kérdésére igennel felelni.

— Ugy maga a bűnös esett hálójába, — mondá az orvos. — Tegnap este purgáló főzetet rendeltem Rodingnak, de Jacob megbízhatatlansága következtében Borro ördögitalát kapta és abból jó három kanállal vett. Ma reggel óta erősen izzad, erős görcs huzza össze tagjait, ereje szemlátomást fogy és estefelé kiszívand.

— Uram Istenem, irgalmazz neki! — kiáltotta fel Johannes.

— Igen bizony, szüksége van az Ur irgalmára, — felelt a doktor és távozott.

Másnap reggel meghalt Mikkel Roding. Szép temetése volt, az iskolás fiúk kivonultak égő gyertyával a Miaszonyunk templomába, a lelkész, főtiszteletű Magister Zeus Holgerson, két órán át épületes prédikációt tartott, a koporsót diákok vitték. A gyászoló özvegy fekete ruhában járt és megható feliratu sarkóvet állítatott boldogult férjének; ez a sarkó sokáig volt a templom egy fődíszé, de ez is, valamint a többi kincs is elpusztult, mikor a templom leégett.

Egy negyedével a történetek után, szép vasárnapi délután, meglepte dr. Brinckmann a gyógyszerészsegédet azzal, hogy kis sétára hívta meg. Kimentek a Szt.-Péter-temetőbe, mely ünnepnapokon mindig tele volt emberekkel: férfiak, asszonyok, gyermekek, cselédek, nevetgélve mulatoztak a sírok között és a szomszédos kerü vendéglőkben iddögáltak; az előkeiőség azonban szép lugasokban telepedett le. A doktor a kertészhez ment, a ki jól ismerte, külön szobát adatott magának és egy üveg régi burgundit hozatott. Jókedvűen és vidáman itták ki a bort és ekkor a doktor magyar bort hozatván, így kezdett szólni:

— Most megmondom kegyelmednek, miért hívtam ide magammal. Először tudára akarom adni eljegyzésemet az én drága Mettémme, Mikkel Roding özvegyével; mihelyest a gyászidő letelt, lakodalmat ülünk és erre első sorban kegyelmedet hívom meg. Nem tartom szükségesnek kegyelmeddel közölni, mily balszerencsével és bajokkal kellett kettőnknek küzdenünk; de tudja meg, hogy az a jó lélek és én, nem vehetünk semmit sem a magunk szemérezon ember előtt, a ki most a legmagasabb bíró előtt áll; mindig tisztos és becsületes szándékban jöttünk össze és a Mindenható szent angyalai nézhettek reánk, a nélkül, hogy szemüket kellett volna elfordítani. Igen, Mette páratlan erényes nő, — et talem ego tibi opto!* És most a kegyelmed dolgairól akarok beszélni. Télen elmondotta nekem, hogy milyen érzelmekkel viseltetik Vibeke leányasszony iránt. Hogyan van vele?

* És ilyent kívánok neked.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Szell és Horánszky kitüntetése.

Budapest, márcz. 7. (Saj. tud. táv.) Ma dalelőtt Szell Kálmán és Horánszky Nándor együttesen jelentek meg a szabadelvű párt helyiségében. A belépés alkalmával a tagok óriási ovációkban részesítették Szellt a kitüntetésért, Horánszkyt pedig a kinevezésért.

Örmények üldözése.

Konstantinápoly, márcz. 7. A porta értesítette az örmény patriarkátust, hogy az örmény iskolákban tilos ez örmények történetének tanítása. Ormanian patriarka határozottan tiltakozott az intézkedés ellen és lemondásával fenyegetődzött arra az esetre, ha a tiltalmat végrehajtják. A patriarka kijelentette, hogy ragaszkodik ehhez az elhatározásához, mert semmi okot sem lát arra, hogy megtiltásák az örmény történelem tanítását, a mely ő szefügg a hitoktatással és mert minden vallásfelekezethnek megengedik nemzeti történetének tanítását. (M. T. I.)

A belga választási mozgalom.

Brüsszel, márcz. 7. Egy népgyűlés, amelyen több liberális és szoczialista képviselő beszélt, táviratot küldött a királynak, a mely ezt mondja többek között: 2500 munkás és polgár figyelmezteti a királyt az általános választójog érdekében rendezett tüntetések komolyságára és kéri, hogy hatalmával oda hason, hogy a választójog kérdése minél

előbb és békésen megoldassék. A gyűlés után a jelen voltak zárt sorokban végig vonultak a város fő-utczáin. (M. T. I.)

A macedon-agitáció.

Páris, márcz. 7. A Havas-ügynökség jelentí Athénből: A görög kormány megtiltotta, hogy a török határon át fegyvereket és lövészeket vigyenek ki. A »Neon Aszti« szerint a kormánynak ezzel az intézkedéssel az a célja, hogy Macedoniában meghusitson minden agitációt. A kormány erről az intézkedésről értesíteni fogja a portát. (M. T. I.)

Összeütközés a tengeren.

London, márczius 7. Az amerikai vonal Weasland nevű gőzöse a Houston-vonal Harmonides nevű gőzössel Holyhead-Weasland előtt összeütközött és elsüllyedt. Az utasok és a matrózok megmenekültek.

Metz Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, márczius 7.	
Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repce, kiz.	—

Értéktőzsde

Budapest, márczius 7.	
Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Államvasut	624.50
Rimamurányi	416.
Magyar jelzálog	483.
Szállótársaság	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

* Budapesti áru- és értéktőzsde 1902. márczius 7-é

Magyar aranyjárdék 4%	120.05
Magyar koronajárdék	97.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	120.
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.90
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-81	120.
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	101.10
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	193.
Tiszvártölgyesi sorsjegyek kölcsön	158.
Osztrák járdékpapírban	101.50
Osztrák járdék ezüstben	101.35
Osztrák járdék aranyban	121.
Osztrák korona járdék	98.90
Osztrák államsorsjegyek	155.
Osztrák magyar bank részvény	16.30
Magyar hitelbankrészvény	716.
Osztrák hitelintézet részvény	698.
Párisi vista	95.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	14.08
Émetbirodalmi márká	117.25
London vista	240.10
20 márkás arany	46.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Uj üzlet! Márczius hó 1-én megnyílt! Márczius 1.

Az Első Magyar Versenyáruház

ZÖLDFA-U. (Stern Gyula czég mellett).

Rőfös és női divatárak és ezek különlegességei.

Európa legnagyobb és leghíresebb gyáraiból beszerzett NŐI DIVAT- ÉS RŐFÖS-ÁRUK

Mindenkinek nyerni kell, aki az üzletbe lép!

1000 drb osztálysorsjegy ingyen! Hallatlan szerencse!

Próbálják meg Hölgyeim! — A szerencse szárnyon jár!

Nagyzerű!
MÁRCZIUS 1.
FONTOS!

Páratlan!
MÁRCZIUS 1.
ÉRDEKES!

FLEGMANN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér.

Megérkeztek!

Legdivatosabb kész női felöltők, fekete és színes ruhaszövetek, legizlésebb fekete és színes selymek, valódi francia mosókelmék, gyönyörű diszkellékek rengeteg választékban, selyem és más divat-blousok és juponok. — Állandó raktár legjobb gyártmányu vászon és asztalneműekben, — egész menyasszonyi kelengyék 500—6000 koronáig.

ÜZLETI ELV

szigorú szoliditás, pontos előzékeny kiszolgálás, minden darab árun a »szabott ár« számokban kiírva.

Falusi plebános házának vezetésére, havi 20 korona fizetéssel, középkorú, tisztességes

gazdasszony

kerestetik; az állás e hónap folyamán elfoglalandó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Megérkeztek!

Gazdasági vető- és kerti veteménymagvak egész friss minőségben.

Kaphatók ólomzárral ellátott eredeti 5, 10, 25 kilós zsákokban

továbbá mindennemű ásvány és gyógyvizek,

valamint fürdősi célokra szolgáló *moór savak*.

Tisztelettel:

Kádár János,

fűszer és csemege kereskedés.

93.

A vásártelki moór sónak kizárólagos elárúsítója.

Legmegbízhatóbb vetőmagvak.

A tisztelt gazdaközönség szíves figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **MAUTHNER ÖDÖN** budapesti mag nagykereskedő cégtől mindennemű megbízhatóbb, fajazonos és csiraképes

gazdasági-, vetemény- és virágmagvak

beérkeztek és azokat bármily mennyiségben, a legelőnyösebb napi árban árusítom.

Az állami magvizsgáló állomás zárjeggyével ellátott, hivatalosan plombózott, arankamentes, valódi provence-i, olasz és magyar luczerna, styriai vörös lóhere, valódi oberndorfi és eckendorfi mamuth és buczok-répa magvak, a legszebb pázsitnak való skót és francia iümag-keverék és angol perje. Továbbá mindennemű legszebb és legmegbízhatóbb faj gyümölcs és virágmagvak. — Nagy raktárt tartok mindenféle gazdasági czikkekből u. m.:

Vasgálicz, kékkő, szóda, raffia-háncs, ojtóviasz, ojtógyapot, azurin, gépolaj, Creolin, Carbol, Carboleum stb.

Csomagolás ingyen.

Telefon szám: 120.

Kiváló tisztelettel

Hj. Popper József,

Nagyvárad, Fő-utca.

90.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mindennemű bőjti áruk nagy választékban.

Pápai sonka, friss conservált halak és sajtok.